

За педагогічні КАДРИ

22

КВІТНЯ

1958 року

ВІВТОРОК

№ 8 (55)

Ціна 15 коп.

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І
ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

Всі нації прийдуть до соціалізму, це неминуче, але всі прийдуть не зовсім однаково, кожна внесе своєрідність в ту чи іншу форму демократії, в ту чи іншу різновидність диктатури пролетаріату, в той чи інший темп соціалістичних перетворень різних сторін суспільного життя.

В. І. ЛЕНІН.

САВА ГОЛОВАНІВСЬКИЙ

Слово про Леніна

Що б не сказав я, дорогою битою
певно йдучи до вершин,
завше себе я самого запитую:

як би
сказав
він?

Що б не робив, осягну й молоду мою
зводячи землю з руїн,
скрізь і завжди неминуче я думаю:

як би
зробив
він?

Поглядом пильним свій край осягаючи
в братстві племен і країн,
сяю й радію, завжди уявляючи,
як би
радів
він.

ІДЕЇ ЛЕНІНА ОСВІТЛЮЮТЬ НАШ ШЛЯХ

Сьогодні радянський народ і все прогресивне людство відзначають знаменну дату — 88 роковини з дня народження Володимира Ілліча Леніна, геніального творця Комуністичної партії, організатора першої в світі соціалістичної держави, вождя і вчителя трудящих всього світу.

На земній кулі немає імені більш близького і рідного серцю простої людини, ніж ім'я Леніна. Воно звучить на всіх мовах світу як символ звільнення людей праці від кайданів капіталістичного рабства, як прапор боротьби трудящих усіх країн за мир, демократію і соціалізм.

Безсмертний подвиг В. І. Леніна полягає в тому, що він не тільки відстояв і захистив вчення основоположників наукового комунізму — Маркса і Енгельса від перекручень різних ворогів робітничого класу, але й всебічно розвинув його далі.

Все своє полум'яне життя, всю силу свого генія Ленін віддав справі Комуністичної партії. Він не тільки розробив вчення про партію нового типу, але й створив таку партію.

Під керівництвом Комуністичної партії, на чолі з Леніним, трудящі нашої країни здійснили Велику Жовтневу соціалістичну революцію і створили нову соціалістичну державу, державу робітників і селян, відстоявши її від зазіхань всіх і всіхляких ворогів.

Послідовно здійснюючи ленінський план комуністичного будівництва, наша країна за роки радянської влади по рівню промислового виробництва вийшла на II місце в світі. Порівнюючи з дореволюційним часом, промисловість СРСР зросла більше, як у 33 рази, в тому числі виробництво засобів виробництва — в 74 рази, випуск продукції машинобудування — більше, як у 200 разів.

Виконуючи заповіти В. І. Леніна, Комуністична партія на основі успішного розвитку промисловості створила найпередовіше у світі механізоване сільське господарство. Сільське господарство нашої країни має більше, як 1 млн. 700 тис. тракторів та понад 450 тис. зернових комбайнів і дає товарного зерна майже в три рази більше, ніж в 1913 році.

Одна Україна виробляє пшениці майже в два рази більше,

ніж Канада, і майже стільки, скільки виробляє Франція, ФРН та Італія разом узяті.

Важливим кроком у дальшому піднесенні сільського господарства є заходи, накреслені Постановою лютневого Пленуму ЦК КПРС і сесією Верховної Ради СРСР по дальшому розвитку колгоспного ладу і реорганізації машинно-тракторних станцій. Практичне здійснення цих заходів створить ще кращі умови для розвитку продуктивних сил сільського господарства.

З кожним днем все більше зростає авторитет нашої країни на міжнародній арені. Мільйони простих людей бачать у Радянському Союзі прапороносця миру і схвалюють його миролюбну зовнішню політику.

За останні роки СРСР з метою пом'якшення міжнародної напруженості скоротив свої Збройні Сили більше, як на 2 млн. чоловік. Особливо велике значення має рішення сесії Верховної Ради СРСР про одностороннє припинення випробувань атомної і водневої зброї. Воно викликало велике задоволення у всіх прихильників миру. Миротлюбні народи всіх країн вимагають від уряду США і Англії наслідувати приклад Радянського Союзу і цим самим позбавити людство від загрози винищувальної ядерної війни.

В. І. Ленін був великим інтернаціоналістом і мріяв про майбутню співдружність народів різних країн. Ця ленінська мрія перетворена в дійсність. Радянський Союз уже давно не є єдиною соціалістичною країною. Соціалізм тепер перетворився у могутню світову систему, яка об'єднує близько одного мільярда чоловік.

Відносини між соціалістичними країнами побудовані на ленінських принципах пролетарського інтернаціоналізму і дружби між народами, що є великою запорукою для успішного будівництва соціалізму.

В ці дні, коли радянський народ і все прогресивне людство відзначають 88-річчя з дня народження В. І. Леніна, на весь світ лунає першотравневий заклик ЦК КПРС:

Під прапором марксизму-ленінізму, під керівництвом Комуністичної партії — вперед, до перемоги комунізму!

Ленінські дні в інституті

Разом з усім народом колектив нашого інституту урочисто відзначає 88 річчя з дня народження великого Леніна.

В усіх академічних групах були проведені бесіди, присвячені цій знаменній даті. На факультетах для викладачів і студентів прочитано лекції про життя і революційну діяльність Леніна, про Комуністичну партію, яка неухильно втілює в життя безсмертні ленінські заповіти.

Викладачі історії

партії і комітет ЛКСМУ організували для студентів інституту екскурсії до Київського філіалу музею В. І. Леніна.

В інституті відкрито книжкову виставку, де представлені праці Володимира Ілліча та численні твори про його життя і діяльність.

Силами працівників кабінету марксизму-ленінізму обладнано фотовітрини, на яких відображено різні сторони кипучої і багатогранної діяльності вождя.

В інститутському кінолекторії було

організовано перегляд революційних фільмів, присвячених Іллічу.

В суботу, 19 квітня, відбувся урочистий вечір професорсько-викладацького складу, студентів і адміністративно-технічного персоналу. Перед присутніми з доповіддю про Леніна виступив зав. кафедрою історії партії т. Тендерес Л. П.

Після доповіді для присутніх був даний великий концерт, в якому взяли участь студенти інституту та учні шкіл міста.

На чому тримається релігія?

Восени 1920 р. Ленін поїхав на полювання в с. Моніно, розташоване за 70 км від Москви. Там він зустрівся з жителем цього села Предтечином. Повертаючись з полювання, Ленін дізнався, що Предтечин священник. Між ними відбулася розмова.

— Послухайте, — почав Володимир Ілліч, — про вас ходять чутки, що ви священник. Що, це правда?

— Правда. Я перебуваю в духовенстві близько двадцяти років.

— Не розумію, який же ви священник? Голова у вас стрижена, одяг звичайний, і на моїх очах ви вбивали тварин.

Предтечин усміхнувся і після паузи відповів:

— Я розумію ваше здивування. Моя зовнішність і моя поведінка не в ладах з релігією... Це правда.

— А переконання? Невже ви служите релігійному культу по щирому переконанню?

Предтечин зрозумів, що перед ним людина, з якою потрібно або говорити відверто, або зовсім припинити розмову.

— Бачите, — промовив він, — я служитель культу тільки в певний час, по неділях...

— Як вас зрозуміти?

— Переконавання не завжди йдуть у ногу з професією. В житті це спостерігається часто.

* С. К. Гиль, «Шесть лет с В. И. Лениным». Изд. «Молодая гвардия», 1957, стр. 75—76.

Володимир Ілліч усміхнувся і сказав:

— Адже все життя кривити душою — це страшно, га? Признайтесь!

Предтечин, розвівши руками, ухилився від прямої відповіді, але промовив:

— Я сам часто дивуюсь: бачить мене усе село, знає, що я направо і наліво порушую релігійні правила, а ходять у церкву, слухають і вірять мені.

— А чому б вам не відрестися? Ви ж могли б зайнятися якоюсь корисною працею.

Предтечин махнув рукою.

— Пізно. Вік уже не той. У мої роки займатися якимсь ремеслом — важко. А церква мене все ж таки забезпечує. Цим варто рахуватися. Мій дід був попом, батько — також, ну і я пішов по тій самій стежці. Інерція! І що найбільш дивно — і батько і дід дуже смутно втручалися... Одне слово — професія!

Ми наблизились до будинку Предтечина. Уже вечоріло. Потрібно було збиратися в дорогу, щоб до приходу ночі прибути в Москву. Прощаючись з Володимиром Іллічем, Предтечин якось винувато сказав:

— Не юсудіть, громадяни, не, — багато на цьому світі всяких суперечностей... Ви прийдіть до нас, пополюємо.

Ця зустріч справила враження на Володимира Ілліча. Сидячи поряд зі мною в машині, він сказав:

— Бачили, товаришу Гіль, на чому тримається релігія?

ВЕЛИКИЙ ЦІНІТЕЛЬ МУЗИКИ

В. І. Ленін був прекрасним знавцем мистецтва й літератури, любив і глибоко знав музику, вважаючи її могутнім засобом пропаганди.

Велику увагу він приділяв розумуванню революційних пісень — «Марсельези», «Варшав'янки» та інших, які «об'єднують почуття, думки і волю мас».

Надзвичайно високо цинив Володимир Ілліч дійсно художні твори професійної му-

зики. Особливо він любив твори Бетховена і Чайковського, зокрема сонату «Adionata» великого німецького композитора та 6-ту симфонію генія російської музики.

Висловлювання великого вченого і його оцінка музичних творів відіграють велику роль у розвитку прогресивного музичного мистецтва всіх країн.

А. СПИВАН

М. ЗАДЕСЕНЕЦЬ.

нів комуністів, а його образ — найвищим для них зразком. Комуністи — це бійці за свободу і щастя народу, вони

...носять на грудях гарячих завжди, Як Леніна частку, партійні білети.

(Д. Луценко).

Ленін як виразник інтересів народу став найріднішим для трудящої людини. Очі трудящих світилися щастям,

...коли Ленін промовив з трибуни: — Людям земле і мир — для людей!

(Я. Шпорта).

Ленін — це титан, який допоміг знищити світ гноблення.

Так, він титан, бо «титанів» скинув з золочених тронів... (М. Рильський, «Ленін»).

У характері Леніна гармонійно поєднувався геній пролетарського стратега-революціонера і простота, чуйність у ставленні до рядової людини. Він, як ніхто, умів просто, товариському підійти до людини.

Сормовський робітник Дмитро Павлов у відповідь на запитання Горького про те, яка са-

ма виразна риса В. І. Леніна, відповів: «Простий, як правда». Таку ж простоту і одночасно геніальність показує і О. Конончук у своїй драмі «Правда».

Смерть взяла у народу волюции и сына и отца, а не змогла взяти його безсмертного вчення — лєнінізм, освітлює шлях народам.

«Не вмер мільйонний Ленін СРСР», стверджує М. Бажан («21 січня 1924 р.»). Ця думка проводить і В. Соколов у поезії «Траурний марш».

Під керівництвом Комуністичної партії радянський народ втілює в життя заповіді Леніна. Ленін скрізь, в бою і в мирі живе і діє разом з радянським народом.

Рідна Комуністична партія ще вище піднесла великий портрет лєнінізму. Благо народ за яке дбав Ленін, — найвищий закон для партії:

Коли читаєш постанови про щастя для людей. Ми чуєм в цій партійній мові Величчя лєнінських ідей (В. Бичко).

Г. ГАЙДАЙ

В. І. Ленін і Н. К. Крупська з племінником та дочкою робітника в Горках.

Серпень 1922 року.

Турбота про вчителя

У ряді своїх статей, промов на учительських з'їздах, доповідей і листів Володимир Ілліч ставив як одне з основних завдань у галузі освіти — зробити радянського вчителя пропагандистом передового наукового світогляду, провідником ідей комунізму і комуністичної моралі.

Рішення цього питання вимагало порівняно тривалого часу, бо ж треба було, з одного боку, перевиховати старі кадри вчителів, а з другого — підготувати нові кадри, виходців із робітників і селян, які були тісно зв'язані з партією, з її ідеями.

Викриваючи класову природу старої школи, В. І. Ленін підкреслював, що «наша справа в галузі шкільній є також боротьба за повалення буржуазії. Ми відкрито заявляємо, що школа поза життям, поза полі-

тикою — це брехня і лицемірство».

Уже на першому році існування Радянської влади Володимир Ілліч вважав неприпустимим для учительства «...обмежувати себе рамками вузької учительської діяльності» і закликав злитися з боротьбою трудящих за зміцнення Радянської держави, «зв'язати свою діяльність із завданнями соціалістичної організації суспільства». Ця лєнінська вказівка лягла в основу радянської педагогіки і стала одним із керівних принципів у її розвитку.

Виключну увагу приділяв В. І. Ленін піднесенню престижу вчителя в очах трудящих мас — робітників і селян, вимагав встановлення правильного відношення партії і органів радянської влади до народного вчителя. Він наполягав на необхідності терпляче виховувати вчителів, поступово залу-

чаючи їх на сторону Радянської влади. «...Сотні тисяч учителів, — говорив Ленін, — це є апарат, який повинен рухати роботу, будити думку, боротися з забобонами, які ще й досі існують у масах».

Виконуючи вказівки В. І. Леніна, партія і уряд високо цинять працю вчителя і створюють всі умови для його наукового, політичного і загальнокультурного росту.

В нашій країні вчитель користується величезним довір'ям і пошаною.

Радянські вчителі щасливі тим, що живуть і працюють у першій соціалістичній державі, створеній великим Леніним і керованій Комуністичною партією. Вони віддають всі свої сили, досвід і знання на те, щоб вирощувати свідомих будівників комунізму.

М. ЗАДЕСЕНЕЦЬ.

Вічно живий!

В історії є імена людей, які залишаються безсмертними в серцях народу. В історії радянського народу, в історії Комуністичної партії таким безсмертним є ім'я В. І. Леніна — вождя робітничого класу, засновника Комуністичної партії і Радянської держави.

Пам'ять про великого генія і «самого людського человека» живе і буде вічно жити у серцях трудівників всієї земної кулі. Тому цілком закономірним є той факт, що безсмертний образ генія знайшов своє відображення у творах мистецтва і літератури багатьох народів світу, хоч повністю відтворити велич такої людини неможливо, про що і за життя Леніна говорив поет М. Полетаєв:

Перо, резец и кисть не в силах
Весь мир огромный охватить.
Который бьется в этих
жилках
И в этой голове кипит.
(«Портретов Ленина не видно...»).

При створенні образу вождя письменники багато вчилися у Горького і Маяковського, яким вдалося відтворити образ Леніна з найбільшою повнотою і яскравістю. За визначенням Горького, Ленін — «Человек с большой буквы», «революционер небывалого гигантского размаха».

Наші письменники намагаються відтворити всі етапи життя і діяльності вождя, його характерні риси.

Подаючи портрет Леніна, М. Рильський за допомогою епітетів підкреслює мудрість і простоту, людяність і велич Леніна-вождя:

З жестом суровим і простим,
З усміхом мудро-ласкавим,
Гордим, небаченим зростом
Зріс він над світом іржавим.

Про молоді роки вождя розповідає Б. Степанюк («Молодість вождя»), порівнюючи Леніна з факелом, який освітлює шлях вольським трударям. З Леніним тісно зв'язана історична доля і українського на-

роду, про що в символічному плані розповідає Ф. Бурлака у романі «Напередодні».

В. І. Ленін провів велику роботу по створенню марксистської газети «Искра», через яку і поширювались серед трудящих лєнінські ідеї — дороговка у боротьбі:

Ії слова ясні, пророчі,
При тьмянім світлі, уночі,
Читали пітерські робочі,
Читали лодзінські ткачі.
Ії живий незгасний промінь
В найдавший закутки пророні:
Ії, як скарб у біднім домі,
Беріг одеський портовик.
Із уст в уста, з прудей
у груди, —

Вона несла тепло у люди.
Як частку серця Ілліча.
(М. Негода).

Мисль Леніна, слово Леніна були насагою для пролетарів. Товаришу, великий дальній друже!

Могутній спокій слів твоїх і фраз,
Іх людська ясність, іх влучання дуже,
Продумане, відчутне сотні раз, —
О, скільки сил впливав нам в душі ти
Своїм безстрашним прагненням мети!
(М. Бажан).

Велич Леніна в тому, що його вчення стало здобутком мільйо-

Молоді потрібні життєрадісність і бадьорість

У своїй промові на III з'їзді комсомолу В. І. Ленін закликав молоді учитися комунізму, вчитися будувати комуністичне суспільство. В. І. Ленін, як і К. Маркс, зв'язував фізичне виховання з боротьбою молоді за побудову комунізму.

Керуючись вказівками вождя, III з'їзд Комуністичної спілки молоді визначив місце і значення фізичного виховання в загальній системі комуністичного виховання.

«Фізичне виховання підрастаючого покоління є одним з необхідних елементів загальної системи комуністичного виховання, спрямованого до створення гармонійно розвинутої людини, творця-громадянина комуністичного суспільства... Фізичне виховання передбачає також безпосередньо практичні цілі: 1) підготовку молоді до трудової (виробничої) діяльності; 2) до збройного захисту соціалістичної Вітчизни».

В. І. Ленін вказав і на основні засоби, за допомогою яких можливе успішне розв'язання поставлених завдань.

У своїх спогадах К. Цеткін перераховує ті поради, які Ленін пропонував молоді для занять.

«Молоді, — говорив Ленін, — особливо потрібні життєрадісність і бадьорість. Здоровий спорт — гімнастика, плавання, екскурсії, фізичні вправи різного роду, — різносторонність духовних інтересів, вчення, розбір, дослідження, і все це, по можливості, сумісно».

Володимир Ілліч сам систематично займався фізичними вправами і в юнацькі і в зрілі роки. Літом він купався, їздив на велосипеді, катався на човні, вудив рибу, ходив на полювання, робив тривалі прогулянки, туристські подорожі. Зимом В. І. Ленін захоплювався ковзаннями, лижами, полюванням. Займався він усім цим охоче.

Перебуваючи в тюрмі, Ленін щодня займався ранковою гімнастикою, і це йому допомагало зберегти своє здоров'я.

Про любов В. І. Леніна до спорту розповідає колоспник с. Шушенського Попков: «Мені тоді було років десять — одинадцять. Ніколи я не забуду, як ми зустрічалися з Володимиром Іллічем на катушці і на катку. Він з нами, дітьми, дружив. Організовував він молоді і малих дітей і будовав їм катушку. Каток В. І. Ленін робив сам, а ми завжди вертілися біля нього, допомагали йому, нам дуже було цікаво дивитися, як великий політичний дядя спритно катається на ковзанах і не падає».

Цей ленінський досвід особисто вчити дітей є дуже повчальним для батьків і учителів.

К. РЕЧИЦЬ.

В добру путь

14—16 квітня в нашому інституті проходила наукова студентська конференція. На пленарному засіданні з вступним словом виступила директор інституту М. М. Підтиченко; із звітом про роботу НСТ — Т. Ф. Бугайко.

15—16 квітня працювали окремі секції: фізики, математики, методики математики, мови, літератури і суспільних наук, педагогіки, психології, дефектології, музики.

Нижче ми розповідаємо про роботу секції російської літератури.

На засіданнях секції було заслухано сім студентських доповідей: дві з методики літератури (Г. Матвійчук і Г. Висоцької), одна з української літератури (О. Білошицької), дві з російської літератури (Н. Балабан та Е. Завгородньої) і дві з філософії (С. Лук'ячук та П. Толочко).

Студенти, аспіранти, викладачі уважно, з великим інтересом прослухали наукові доповіді.

А послухати і справді було що.

Перебуваючи в школах на практиці, цікавий матеріал збирали студентки Г. Матвійчук і Г. Висоцька. Правда, вони ще не змогли зробити необхідних узагальнень, але час, проведений в школах, не пропав для них марно.

Приємно було слухати вдумливу змістовну доповідь О. Білошицької, в якій тонко передано привабливість жіночих образів О. Кобилянської.

Великий інтерес викликала доповідь Н. Балабан, яка зуміла заглянути в творчу лабораторію великого майстра слова О. М. Толстого і яскраво відобразила художні засоби, які використав письменник для створення образу Родчина («Ходіння по муках»).

Вдалою була і доповідь Е. Завгородньої. Вона показала розвиток теми революційної Батьківщини в Жовтневих поезіях О. Блока і В. Брюсова.

При обговоренні доповідей одноставно було відмічено, що

Нові книги в нашій бібліотеці

О деятельности В. И. Ленина в 1917—1922 годы. Сб. статей. М., 1958.

Ленин в Октябре. Воспоминания. М., Госполитиздат, 1957.

Ленин в Петербурге. Места пребывания и революционной деятельности В. И. Ленина в Петрограде. 1890—1900 гг., 1905—1907 гг., 1917—1920 гг. Л., Лениздат, 1957.

Ленин в 1917 году. Даты жизни и деятельности. Март — октябрь. М., Госполитиздат, 1957.

Ленин — вождем Октября. Воспоминания петроградских рабочих. Л., Лениздат, 1957.

Ленин и Красная Армия. Сборник воспоминаний старых большевиков. М., Госполитиздат, 1958.

Бабий Б. М. В. І. Ленін і будівництво Української Радянської Держави. К., Вид-во Академії наук УРСР, 1957.

Гринишин Д. М. Военная деятельность В. И. Ленина. М., Воениздат, 1957.

Кедров М. С. Из красной тетради об Ильиче. М., Госполитиздат, 1957.

Крупская Н. К. Ленин как пропагандист и агитатор. М., Госполитиздат, 1957.

Кудлай А. С. В. І. Ленін і будівництво Збройних Сил Радянської країни. К., 1957.

Молодые годы В. И. Ленина. По воспоминаниям современников и документам. Состав. А. И. Иванский, М., «Мол. гвардия», 1957.

Найдус В. Ленин в Польше. М., Изд. иностр. литературы, 1957.

Пентковська В. Роль Лени-на в створенні СРСР. К., Держполітвидав, 1957.

Спогади про В. І. Леніна, т. 1. К., Держполітвидав УРСР, 1957.

Крупская Н. К. Владимир Ильич Ленин. М., Детгиз, 1957.

Жданов Ю. Ленин и развитие естествознания. Ростов-на-Дону, 1957. 62 стр.

Архипцев Ф. Т. В. И. Ленин о научном понятии материи. М., Госполитиздат, 1957.

Величко М. А. Источник вдохновения. По ленинским местам. М., «Мол. гвардия», 1957.

студенти поступово навчаються мислити, творчо підходять до матеріалу, привчаються робити хай ще не великі, але свої наукові дослідження.

Треба тільки, щоб ця робота

не обмежувалася аудиторією секційних засідань, щоб з кращими студентськими доповідями могли познайомитися читачі. Час видавати студентський науковий збірник.

Секція літератури рекомендувала доповіді О. Білошицької і Н. Балабан до друку та на міський огляд кращих студентських робіт.

В добру путь до вершин науки, товариші студенти!

В. ВОЙТУШЕНКО.

На фото: засідання секції літератури. В колі — доповідач Г. Висоцька.

Честь групи — честь кожного з нас

З Далекого Сходу і Сибіру, Казахстану й Уралу, з України, Прибалтики — з усіх кінців неозорої Вітчизни з'їхалися до Великого Кремльського палацу представники багатомільйонної армії молодих лєнінців, щоб підвести підсумки чотирирічної роботи, обговорити насуущі питання сьогодення цього дня.

XIII з'їзд комсомолу проходив у дні підготовки до славного ювілею — 40-річчя ВЛКСМ.

Ідучи назустріч ювілею, комсомольські групи інституту розгорнули змагання за гідну зустріч цієї знаменної дати.

Велику і благородну роботу проводять комсомольці 43 груп фізиків (комсорг — О. Литвинова). Цю групу ще з минулого року міцна дружба зв'язує з вихованцями дитячої колонії. Комсомольці виїжджають у колонію з концертами, допомагають вихованцям у навчанні. Особливо бажані гості в колонії комсомолки Л. Орловська, З. Попель, Г. Сухенко і ін. Вони не тільки допомагають колоністам організувати роботу, а й самі беруть активну участь у самодіяльності загонів.

Комсомольці групи часто проводять цікаві тематичні групові вечори. Їм ніколи скучати.

Назавжди залишиться в пам'яті студентів останній вечір-зустріч з вихованцями Антона Семеновича Макаренка.

До вечора готувалися з великим захопленням, роботи вистачало всім. Галя Сухенко, Галя Костюченко, Ліна Черська запрошували гостей. З. Попель, В. Михайленко, Л. Орловська готували художню самодіяльність, І. Гасуха, Т. Демченко займалися господарськими справами.

Вечір проходив у гуртожит-

ку. За довгими столами розташувалися господарі і гості — вихованці А. С. Макаренка тт. Стомахін, Кравченко, Василевська.

З великим інтересом прослухали присутні їх розповіді про життя в колонії, про Антона Семеновича. Багато сміху викликало читання уривка з повісті «ФД-1», де А. С. Макаренко розповідає про Василя Кравченка, який знаходився серед гостей.

На закінчення вечора господарі частували гостей чаєм.

Зустріч пройшла дуже цікаво, у теплій, невимушеній обстановці і справила на всіх незабутнє враження.

В 43 групі — хороший, дружний колектив. Тому там змістовна робота, висока успішність, хороша дисципліна.

Та, на жаль, ще не всі комсомольські групи активно включилися в змагання.

Комсоргани деяких груп, наприклад, 31-ої фізиків — А. Вискобійнікова, 22 групи фізиків — Т. Сизон, не провели навіть комсомольських зборів по обговоренню умов змагання, не поставили перед комсомольцями конкретних завдань. Тому не дивно, що в 22 групі комсомольське життя нудне і одноманітне.

Та про яку роботу в цій групі може йти мова, коли комсомольці до цього часу не можуть поставити на своє місце такого ледаря, як А. Обертос?! З року в рік він має незадовільні оцінки, а група не виявила комсомольської принциповості і до цього часу не поставила питання перед дирекцією про виключення його з інституту.

Час вже комсомольцям 22 групи фізиків подумати про честь своєї групи.

Зустріч з композитором

З ініціативи кафедри музики нещодавно в інституті була проведена зустріч студентів з відомим українським композитором, лауреатом Сталінської премії А. Д. Філіпенком. Аркадій Дмитрович поділився своїми творчими планами, розповів про роботу над піснями для дітей, які в його творчості посідають значне місце. Він розповів також про свої враження від поїздки в Угорщину, Болгарію та Бельгію, про постановку там в школах музичного виховання.

Композитор відповів на ряд запитань, які цікавили присутніх, та виконав окремі твори, присвячені школярам та студентам. А. Д. Філіпенко обіцяв бути частим гостем в інституті, цікавитися життям та роботою кафедри музики. На прощання Аркадій Дмитрович подарував нам ноти своїх нових творів.

Бажано, щоб такі зустрічі проводилися частіше і щоб на них були присутніми не тільки студенти мовно-літературного, але й інших факультетів.

О. ЩЕРБАКОВА,
викладач кафедри музики.

Випускники інституту — майстри педагогічної справи

Іван Романович Семенчук — випускник мовно-літературного факультету нашого інституту — з 1951 року працює вчителем української мови й літератури в сільських школах: спочатку на Закарпатті, а зараз у селі Велико-Половецькому Київської області.

Вдумлива робота педагога й вихователя, сумлінне виконання громадських доручень у школі й на селі, активна участь у поширенні наукових та політичних знань серед населення принесли І. Р. Семенчукові заслужену пошану.

Як класний керівник, завуч, а нині виконуючий обов'язки директора середньої школи, молодий педагог зробив дуже багато цікавих спостережень над життям школи, над вихованням підростаючого покоління. Деякими своїми думками він і ділиться сьогодні на сторінках нашої газети.

АВТОРИТЕТ УЧИТЕЛЯ.

Авторитет учителя...

Як завоювати його? Як він створюється?

На мою думку, авторитет в першу чергу складається з бездоганного знання свого предмета. Для учнів це найвищий критерій оцінки вчителя. Знає вчитель глибоко, всебічно той предмет, який викладає, учні слухатимуть його з захопленням...

Але знати — мало. Ви, мабуть, не раз спостерігали: учитель — хороший знавець своєї дисципліни, а уроки проводить сухо, мляво, скучно. І, навіпаки,

Отже, знати прекрасно свій предмет — ще не значить бути хорошим учителем: перший може бути хорошим дослідником, ученим, але не педагогом; другий — чудовим педагогом.

Крім знання свого предмета, потрібна ще й щоденна, кропітка підготовка до кожного уроку. Нам, учителям, ні на хвилину не слід забувати про те, що учні найкращі інспектори. Я не для жарту про це говорю... Це так. На кожному уроці за нами весь час слідкує кілька десятків допитливих очей. А діти, чисті по натурі своїй, вразливі, дуже чутливі до всього хорошого. І в той же час вони обурливі й відверто реагують на всяку фальш. Тому вони відразу помічають: сумлінно підготувався учитель до уроку чи ні...

Та бездоганного знання свого предмета, сумлінної підготовки недосить... Потрібна ще любов до дітей.

Ясно одне: вимогливість, справедливість, повага до дитини у поєднанні з глибоким знанням свого предмета та педагогічною майстерністю і створюють авторитет учителя.

ЗГРУТУВАННЯ УЧНІВСЬКОГО КОЛЕКТИВУ

Учнівський колектив...

Серед нас, учителів, дуже

багато ведеться розмов про учнівський колектив і, на жаль, мало працюють над його вихованням.

В чому ж справа?

Справа в тому, що ми недооцінюємо всього значення згуртування дитячого колективу. Це по-перше. А по-друге, часто не знаємо, як взятись за це згуртування, з чого почати. І це, мені здається, головна причина.

Адже у нас часто буває так. Зайшов учитель у клас, розпочав урок. А тут учень порушив дисципліну. Недосвідчений педагог піднімає учня, читає йому «мораль». Порушник «виправдовується». Починається словесна перестрілка між двома: вчителем і учнем. А учнівський колектив? Педагог не звертає на нього уваги, захопившись «героем». Таке виховання, на мою думку, неправильне.

Вчителі Велико-Половецької середньої школи О. Я. Дубицька, Г. Х. Риженко, Г. І. Лемішкіс, Н. П. Лазоренко діють на порушників дисципліни через колектив.

Як саме вони це роблять?

Учень М. порушив дисципліну на уроці. Вчителька не лає його (інколи такі «герої» вичікують, щоб на нього покричали, щоб потім «зчепитися» з учителем і... зірвати урок), а, поставивши його перед класом, починає здалеку:

— Ну, добре. Повтори, Коля, те, що ти тільки що зробив, щоб усі побачили, — говорить учителька, ледь помітно посміхаючись. — Ну, чого ж соромишся? Повтори свої «прийоми».

Такий підхід до порушника обеззброює його. Адже він чекав, що його будуть лаяти, кричати на нього (так роблять інколи недосвідчені вчителі). А тут цілковитий спокій вчительки, і, що найстрашніше, ганебне — це те, що з нього сміється клас, його друзі. «Герой» ніяковіє, кається.

Цей момент учителька повинна своєчасно вловити і використати.

— Ось бачиш, Миколо, ти все розумієш, здібний хлопець, а інколи вдаси з себе немовля.

При цьому — ні на хвилину не принижувати гідності дитини. Навпаки, оце «Миколо» повинно підкупити учня, пробудити в ньому почуття відповідальності (з ним рахуються, його поважають, учитель вважає його кращим і розумнішим, ніж він сам себе до цього вважав); і в той же час учитель, стоячи за учнів, завойовує непомітно їх симпатію.

Таким чином, порушник залишається ізольованим: своє «геройство» йому немає перед ким показувати. Навпаки, клас засуджує його поведінку.

Але й після таких випадків учитель не повинен залишати цього учня. З ним треба поговорити на перерві, після уроків. Давати «відповідальні» доручення, довіряти йому. Це зацікавить учня, він охоче виконує доручення. Все ж таки — з ним рахуються, поважають. Він не гірший за інших. І цим самим учитель непомітно «єднає» такого учня з колективом. Можна подумати — як легко!

Ні. Наша робота не з легких. Згуртування учнівського колективу — надзвичайно кропітка і важка справа. Настирлива, щоденна праця з кожним учнем зокрема і з колективом в цілому є запорукою згуртування колективу, успішного виховання молодого покоління — активного будівника комуністичного суспільства.

І. СЕМЕНЧУК.

Тріщати,
але
не зачиняються

Чи знаєте ви, що таке день відкритих дверей? О, ви знаєте, що таке день відкритих дверей!

Але що таке день відкритих дверей у нашому інституті?

...8 година ранку. По вулиці давно вже вирує натовп, з нього перед дверима інституту вилущуються юнаки і дівчата. Доклавши чималої сили, вони відчиняють входні двері (зачиняти не треба: вони самі з силою хрюпають — встигли тільки проскочити!); вся ця молода маса впливає у вестибюль, з гамом і гуркотом вкочується до гардероба, ламаючи на темних і крутих сходах ноги, розтікається по коридорах і аудиторіях.

Та ось і дзвоник. В аудиторію вбігають захекані любителі поспати. Кімната лукаво всміхається відчиненими дверима. Студенти чекають викладача. Про це свідчить веселий сміх, біганина, гуркіт стільців.

Галас ще не скоро стихає, хоч викладач уже ввійшов. Він щось чаклує біля дверей, які ніяк не хочуть тримати-

ся так, як треба. Викладач спочатку іронічно знижує плечима, потім в його очах з'являються сердиті вогники; на третій хвилині він червоніє, на п'ятій — блідне. А студенти вже затихли і з веселим співчуттям стежать за ним, як викладач розпочинає свою навчальну роботу. Нарешті, після дуже обережного руху руки викладача, двері зачинилися.

— Фу! Аж упрів! — ніяково всміхаючись, видихає викладач. Та — о, жаж! — від цього зітхання двері тихенько відходять; нещасний зблід вдруге: йому здалося, що двері, відступаючи назад, з глузливою ввічливістю вклонились йому. Папка виплигнула з рук, плюхнулася на підлогу, та біля нього вже були студенти: один подає папку, друга змайструвала з паперу аварійне пристосування для підтримування дверей у зачиненому положенні, третя веде викладача до столу...

Лекція продовжується... Викладач, з острахом поглядаючи на двері, повільно заспокоюється, входить в азарт, і в цей час... двері, тихенько потіснюючись, відходять, викладач блідне, студентка кидається до стільця, намагається закласти його в ручку дверей, стілець не піддає (дуже великий), вона кидає його, шукає меншого, нарешті двері приборкані, але... лунає дзвоник.

Та лихо не без добра. Біда всьому навчить: і нашу варити і двері зачиняти. На другий день я побачив цього викладача з великим задоволенням шворнем. Я дуже бовся, щоб йому по дорозі зустрілася комендант корпусу т. Сукерник Є. Г. На щастя, її не було.

Але викладач, виявляється, йшов з дуже мирними намірами. Наблизившись до відчинених дверей, він весело подивився на них, лунало примружився і сміливо зайшов у співчутливо притихлу аудиторію. Але на цей раз драми біля дверей студенти не спостерігали. Я почув, як з металевим скреготом ліз у ручку дверей шворінь, а за ним — торжествуючий удар ноги у двері. На цей раз вони вже не відчинилися...

Так, ви знаєте, що таке дні відкритих, чи то пак відчинених дверей у нашому інституті...

ІВАСЬ ЧОВІТЬКО.

Спортивна хроніка

Закінчився 2-й тур першості інституту з волейбола. У змаганнях брали участь 6 жіночих команд — по дві з кожного факультету.

В результаті двох турів місця розподілилися таким чином: I місце зайняв фізико-математичний факультет — 33 очка; II місце — мовно-літературний — 32 очка; III місце — педагогічний — 17 очок.

У спортивному залі інституту були проведені змагання з спортивної гімнастики.

Чесць факультетів захищали три команди. Найбільш підготовленою виявилася команда фізико-математичного факультету, яка і завоювала першість.

Чемпіон IX спартакіади — гімнасти мовно-літературного факультету завоювали II місце.

Чемпіонами X спартакіади з гімнастики стали студентки А. Матюша (мовно-літературний факультет) та В. Журківська (фізико-математичний факультет); II місце зайняла А. Пустовгар (фізико-математичний факультет); III — Н. Клименко (педфак).

Біля дошки наказів

У нашому інституті, як і в кожній установі, є дошка, на якій вивішуються накази директора: про подяки (їх приємно читати), про надання чергової відпустки (ці теж радують око) і багато інших. І от серед цих «інших» дуже неприємно вражають читача ті, з яких довідуєшся про винесення кому небудь догани або про позбавлення того чи іншого студента стипендії. Такі накази гнітюче впливають на психічний стан і залишають у роті смак полину.

Останнім часом на дошці було дуже мало наказів. Пояснюється це тим, що до відпусток ще далеко, подяки тим, хто

їх заслужив, винесено; студенти, незважаючи на весну, вірніше — саме тому, що вже весна, сумлінно готуються до живих заліків та екзаменів. Отже, здавалося б, все в порядку.

Але не подумайте, що це дійсно так. На жаль, ні. Чиясь невблаганна рука причепила-таки одного папірця — наказ про... догану.

Хто ж він, чий прізвище, хоч і самотньо, але зручно вместилося на синьому фоні дошки? Це студент III курсу мовно-літературного факультету Ярослав Міндак. А суть справи ось у чому.

Газета «За педагогічні кад-

ри» в одному з останніх номерів виступила з критикою в адресу буфетниці гуртожитку № 2. Після цього Я. Міндак і ще кілька мешканців гуртожитку почали ображати літню жінку. Вони додумалися навіть до того, що кожного дня залишали на дверях буфету записки з погрозами і ультиматумами (!!).

Я. Міндак досі ще, мабуть, не зрозумів, що критика недоліків це одне, а приниження людської гідності — це вже зовсім інше. Згідно нашого законодавства подібні дії караються у судовому порядку.

Сам Я. Міндак теж допускав і допускає помилки у своїй поведінці. За одну з них його було покритиковано в сатиричній газеті «Швабра». Але ж ніхто після цього не принижував його гідності!

Студент, тим більше комсомолец, повинен завжди і скрізь бути прикладом, а Ярослав інколи «зривається». Ось про це ми і хотіли сказати йому, застерегти від хибних кроків.

Ю. ПИЛЬНИЙ.

Зміцнюються зв'язки з школами

Дванадцятого квітня лекцією про творчість великого російського поета М. О. Некрасова відкрився постійно діючий лекторій для учнів 54-ої середньої школи міста Києва. Лекцію прочитав завідувач кафедри російської та зарубіжної літератури доцент Л. М. Карлов.

Для своїх підшефних члени кафедр російської і української літератур до кінця навчального року прочитають лекції про творчість письменників О. М. Горького, В. В. Маяковського та Лесі Українки.

Учні виявляють до лекцій великий інтерес.

Переможцям — подарунки

В результаті проведеного конкурсу (на кращу кімнату в гуртожитку) переможцями виявилися: по гуртожитку № 2 — кімнати № 26 (староста — Л. Глазиріна) та № 1 (староста — В. Клепка); по гуртожитку № 3 — кімната № 15 (староста — Ш. Мурга). Мешканцям зазначених кімнат вручено перехідні призи — радіоли.

Кімнати № 75 (староста Т. Салко, гуртожиток № 1) № 29 (староста — М. Неводинча, гуртожиток № 2), № 3 (староста — Л. Качуренко, гуртожиток № 3) нагороджені подарунками.

Г. ТКАЧЕНКО,
член комітету комсомолу

РЕДАКТОР В. ВОЙТКО.